

EINDTIJDTHEOLOGIEËN (2) – De belangrijkste eindtijdtheologieën HJM Sales

Geliefde broeders en zusters, in Deel 1 van deze vierdelige studie kwam het belang van kennis van de eindtijdgebeurtenissen ter sprake. Ook kwamen de twee hoofdthema's van de eindtijdtheologieën ter sprake, namelijk Israël en het (Messiaanse) Koninkrijk. In Deel 2 zullen we kort stilstaan bij enkele van de belangrijkste eindtijdtheologieën.

In christelijke kringen zijn er twee overheersende leringen of gezichtspunten, beter gezegd uitgangspunten, op de eindtijd. Namelijk het *“Reformed Perspective”*, te vertalen als de *“Hervormde-theologie”* en de *“Dispensational View”*, te vertalen als de *“Tijdsbedelingen-theologie”*. Dwars door deze beide leringen heen loopt echter een derde lering, namelijk de *“Vervangingsleer”*, ook genoemd de *“Verbondstheologie”*.

De meeste aanhangers van de Hervormde-theologie verkondigen óók de Vervangingsleer. Maar ook sommige aanhangers van de Tijdsbedelingen-theologie doen dat. Zij zijn overigens al meer dan honderd jaar met elkaar in debat. Wie heeft er nu eigenlijk gelijk?

Uiteraard zijn er ook vele groeperingen met andersluidende visies op (deel)onderwerpen aangaande de eindtijd. Echter bijna steeds is in hun visies toch weer één van deze twee dominante en meest verbreide leringen terug te vinden.

Sedert enkele tientallen jaren komt er nog een nieuwe, vierde theologie opzetten, die vooral wordt aangehangen door de Messiaanse Joden (dit zijn Joden die Jezus als Messias hebben aangenomen) en door de christenen die willen terugkeren naar de Joodse wortels van het Evangelie. Dit is de *“Olijfboom-theologie”*. Tenslotte is er de laatste tijd ook een vijfde theologie in opkomst, de zeer bedenkelijke *“Ultrabedelingen-theologie”*.

In de hierna volgende paragrafen zal ik de kenmerken van deze theologieën behandelen. Van enkele kenmerken zal meteen duidelijk zijn, dat de standpunten niet goed schriftuurlijk gefundeerd zijn.

De Hervormde-theologie

Het klassieke Hervormd-theologische gezichtspunt (in de USA het *“Reformed Perspective”* genoemd) heeft zijn wortels met name in de Hervormde en Gereformeerde, maar ook wel in de Presbyteriaanse en Lutherse Kerken. De Hervormde-theologie stamt uit de tijden van de kerkhervormers Calvijn (1509-1564) en Luther (1483-1546).

Voor de uitleg van deze theologie baseert men zich onder andere op Calvijn, die het Verbond over de hele bijbel plaatste. Calvijn zag het Oude en het Nieuwe Testament als een eenheid. Hij vermengde beide als het ware. Calvijn liet de kerk bij Adam aanvangen en niet bij de uitstorting van de Heilige Geest tijdens het Pinksterfeest van Hand. 2:1-4.

Op grond van Calvijn's visie meende de kerk vervolgens vele dingen te kunnen en mogen doen, die de Heer nooit heeft geleerd. Zo richtte men onder andere een aards staatsbestel voor de kerk in. Aanhangers van deze theologie zijn van mening, dat het door de oude profeten voorzegde Koninkrijk van God niet letterlijk moet worden genomen.

Calvijn leerde ook, dat Israël voor God heeft afgedaan en is vervangen door de kerk. Dit is de kern van de zogenaamde *“Vervangingsleer”* of *“Verbondstheologie”*.

De Vervangingsleer werd voor het eerst besproken door kerkvader Origenes (185-253). Een *“kerkvader”* is de benaming en de titel van een aantal leraren en schrijvers uit de oude christelijke kerk, die ná de apostelen tot in de 7e eeuw schreven en leerden en die in de Rooms-katholieke Kerk gezag hebben als tweede geloofsbron na de bijbel. Origenes was een theoloog en filosoof. Hij stelde dat alle beloften die in het Oude Testament aan het volk Israël waren beloofd, zouden zijn overgegaan op de kerk onder de volledige en

onherroepelijke uitsluiting van Israël. Met andere woorden, de Gemeente, bestaande uit gelovige heidenen en gelovige Joden, zou de voortzetting zijn van Israël en nu het nieuwe, waarachtige, geestelijke Israël van God zijn. Origenes was van mening, dat de verstrooiing van het Israëlische volk in het jaar 70 ná Christus de definitieve straf van God was op hun verwerping van Jezus. De kerk zou toen als wettige erfgenaam de rechten van het volk Israël hebben verworven. Israël zou op alle fronten zijn vervangen door de kerk. Voortaan zou er geen aparte toekomst meer zijn voor Israël als etnisch volk. Israël was een normaal doorsnee volk geworden.

Er werd door de kerkvaders voortdurend over de positie van Israël gedebatteerd. Deze debatten resulteerden in vier anti-Joodse geloofsbelijdenissen in de christelijke theologie:

- Heel het volk Israël is schuldig aan de kruisiging van Jezus, de Zoon van God.
- Daarom heeft God Israël verworpen en de verbondsbeloften van het Oude Testament buiten werking gesteld.
- De verkiezing tot volk van God is na de opstanding van Jezus op de kerk overgegaan, terwijl Israël werd ontferd.
- De Joden zouden hun heil slechts door de doop, dat wil zeggen door het prijsgeven van hun geloof, kunnen verkrijgen.

Ook Calvijn kwam tot deze visie, omdat de volgens hem aanwezige eenheid tussen het Oude en het Nieuwe Testament geen ruimte lieten voor een aparte positie van het Joodse volk. Volgens Calvijn mochten de Joden zich echter wél geestelijk met de Gemeente vereenzelvigen.

De aanhangers van de Vervangingsleer of Verbondstheologie zijn vooral te vinden onder de hervormden, gereformeerden en puriteinen. Maar ook sommige grote mannen Gods uit de laatste eeuwen geloofden de leer, dat de Gemeente het nieuwe, geestelijke Israël zou zijn.

Broeders en zusters, de kerngedachte van de Hervormde-theologie dat het voorzegde Koninkrijk van God niet letterlijk moet worden genomen, doch op aarde door de kerk moet worden vormgegeven, was gedurende lange tijd uit het beeld verdwenen, maar is nu opnieuw opgedoken in een nieuw jasje. Want er heeft zich (buiten de hervormde en gereformeerde kerken om) een bijzondere, charismatisch-christelijke beweging gevormd, welke sommigen "*The Kingdom Now Movement*" of ook "*The Kingdom Now Theology*" noemen. Dat wil zeggen, de beweging of de theologie van "*Het Koninkrijk Nu*". De christenen die zich tot deze beweging rekenen, hangen de Vervangingsleer aan en noemen zichzelf theologisch hervormd. In hun visie is het voorzegde Koninkrijk van God in feite nu reeds aangevangen. Zij geloven dat de oude, bijbelse profetieën over de terugkeer van de Joden uit de diaspora (d.w.z. uit de "verstrooiing over de wereld") naar het land Israël specifiek op de Gemeente slaan. De Gemeente zal immers aan het eind der tijden door de Heer bijeen worden vergaderd. Een minderheid van de aanhangers van "*The Kingdom Now Movement*" denkt dat voor Israël nog wél een specifieke rol is weggelegd, namelijk dat aan het eind Israël uiteindelijk zal worden gered en dan samen met de geredde gelovigen uit de volkeren de Nieuwe Hemel en Aarde zal betreden.

De Tijdsbedelingen-theologie

De Hervormde-theologie was vele eeuwen lang het overheersende theologische uitgangspunt. Pas in het midden van de 19^e eeuw ontwikkelde men in protestantse kringen (met name in de USA) een belangrijke, nieuwe theologie, de "*Dispensational View*", dat wil zeggen de "*Tijdsbedelingen-theologie*". Men kwam tot het inzicht, dat God bepaalde tijdsbedelingen (tijdperken) zou hebben verordineerd. Daarom wordt deze theologie in Nederland ook wel "*bedelingenleer*" of "*dispensationalisme*" genoemd.

De bekende Britse bijbelonderzoeker N. Darby, geboren in 1860, was de grote initiator van de bedelingenleer. Enkele van zijn medestanders waren o.a. Scofield, Moody en Johannes de Heer. De redakties van Het Zoeklicht en De Middernachtsroep en Stichting Morgenrood hebben steeds deze visie in Nederland uitgedragen. Stichting Morgenrood begint zich echter langzamerhand meer te bepalen bij de zogenaamde Ultrabedelingenleer.

De meeste evangelische en pinkster christenen zijn inmiddels opgevoed met een zeker begrip van door God verordeneerde tijdsbedelingen. De tijdsbedelingen-theologie is niet alleen terug te vinden in veel studiebijbels, maar in de zeventiger jaren van de 20^e eeuw schreef Hal Lindsey een geweldige bestseller *“De planeet die aarde heette”*, waarvan miljoenen exemplaren werden verkocht. Het eindtijds scenario dat hij beschrijft is op de bedelingenleer gebaseerd. Ook de thans zeer bekende romanserie *“De laatste bazuin”* van Tim laHaye en Jerry Jenkins is op de bedelingenleer gebaseerd.

Broeders en zusters, het woord *“dispensation”* komt van *“dispense”* wat *“klaarmaken”* of *“uitdelen”* betekent. In de context van de tijdsbedelingen-theologie betekent het, dat God Zijn genade in van elkander verschillende tijden op verschillende wijzen zou uitdelen (klaarmaken). De aanhangers van deze theologie verdelen de tijd in een aantal tijdsperiodes, waarin God verschillend met de mensen handelt. Deze periodes komen in Deel 4 van deze studie aan de orde. Zij maken daarbij een sterke onderscheid tussen het Oude Testament (als de bedeling der Wet) en het Nieuwe Testament (als de bedeling der Genade).

Het meest ingrijpende standpunt van de bedelingenleer is, dat men zegt dat het volk van Israël pas ná de tijdsbedeling (tijdsperiode) van de Gemeente, ook wel genoemd het *“uitgestelde Gemeentetijdperk”*, weer zal meedoen in Gods heilsplan. De oude, bijbelse profetieën met betrekking tot de eindtijd zouden verwijzen naar een periode van 7 jaren van verdrukkingen (3 ½ jaar voorverdrukkingen en 3 ½ jaar Grote Verdrukking), waarin de Gemeente niet meer hier op aarde zal zijn. De Opname van de Gemeente in de hemel zou vóóraf gaan aan de verdrukkingen en zou de eindtijd inleiden, waarna God vervolgens de eindtijdgebeurtenissen met en rond het volk van Israël zou gaan afwickelen. De bedelingenleer stelt dus in feite, dat de verdrukkingen in de eindtijd allereerst van doen hebben met Israël en niet met de Gemeente. Israël (het Joodse volk) van God heeft alleen aardse beloften ontvangen, terwijl de kerk hemelse beloften heeft ontvangen. Men baseert dit op Deut. 28 waarin aan Israël uitsluitend aardse beloften zouden zijn gedaan, terwijl de beloften aan de Gemeente in het Nieuwe Testament uitsluitend hemelse beloften zouden betreffen. Efez. 1:3 – *“Gezegend zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in den hemel in Christus.”*

De bedelingenleer stelt, dat pas tijdens de 7 jaren van verdrukking, als de Gemeente reeds in de hemel is opgenomen, God Zich geheel op Israël zal richten. De terugkeer van het volk Israël naar het land Israël zal dan worden voltooid en de tempel zal worden herbouwd. Ook de gebeurtenissen van Openb. 4-19 zullen zich dan gaan voordoen. De 144.000 Israëlitische dienstknechten zullen dan het Evangelie van het Koninkrijk gaan prediken (Openb. 7:1-8). De Antichrist zal een verbond met Israël sluiten voor de eerste 3 ½ jaar en vervolgens het verbond verbreken hetgeen Gods toorn opwekt (Dan. 9:27). Alsdan zal de Grote Verdrukking aanvangen. Er zal een nieuwe tempel in Jeruzalem zijn, waar opnieuw offers zullen worden gebracht. Hierna zal vervolgens Jezus daadwerkelijk terugkomen, samen met Zijn Bruid, de Gemeente. Hij zal Israëls vijanden verslaan en Zijn Koninkrijk vestigen, waarna het 1000-jarig Vrederijk op aarde zal aanvangen. Het (Messiaanse) Koninkrijk van God verwijst dus uitsluitend naar de aardse regering van Jezus, de Messias, in een tijd van vrede. De Joden die Jezus als hun Messias hebben aangenomen (de zogenaamde Messiaanse Joden), hebben hier meestal toch een andere blik op.

Volgens de bedelingenbeweging kan Jezus thans op élk moment komen om de Gemeente op te halen. Omdat er, zo denken zij, geen profetische dingen meer hoeven te gebeuren vóórdat Hij wederkomt. De eerstvolgende eindtijdgebeurtenis móét daarom de Opname zijn.

De Olijfboom-theologie

Wie de bijbel aandachtig leest, wordt vooral in het Oude Testament onmiddellijk geconfronteerd met de centrale plaats van het volk Israël. Volgens de Joods-rabbijnse tradities heeft God het Joodse volk uitgekozen om "*tikoen ha'olam*" te bewerkstelligen, d.w.z. om aan het herstel van de in zonde gevallen wereld bij te dragen en deze uiteindelijk ook te bereiken. Deze activiteiten zouden de Komst van de Messias bespoedigen. Dit herstel zou volledig tot stand komen tijdens het komende Koninkrijk van de Messias. Dán zal een volkomen eenheid tussen Joden en heidenen zijn bereikt. Dán pas zal er vrede zijn en is er wereldwijd een verlangen naar Gods Woord. In ieder geval moet het Joodse volk hier actief aan meewerken.

Inmiddels hebben we juist het tegendeel zien gebeuren. Want in plaats van een herstel van de wereld en een toenadering tussen Joden en heidenen is er juist na de periode van de eerste christelijke gemeenten (de vroege regengemeenten) gedurende de afgelopen tweeduizend jaren een volkomen scheiding ontstaan. Er is scheiding tussen Joden (Israël) en de wereld (de heidenen) én er is scheiding tussen Joden en christenen (de gelovigen uit de heidenen).

Maar nú, in deze tijd, komen de Joden die Jezus als hun Messias hebben aangenomen en de christenen die de Joodse oorsprong van het Evangelie aanvaardden tot het inzicht, dat de gemaakte vreselijke fouten moeten worden hersteld en uit de weg worden geruimd. De relatie tussen Joden en christenen moet worden hersteld. Dit zal de Wederkomst van Jezus bespoedigen. Het is de taak van de gelovigen om een begin met "*tikoen ha'olam*" te maken. Het eindresultaat zal zijn de eenheid van het Joodse volk met de Gemeente in het Koninkrijk. Hun theologie wordt de *Olijfboom-theologie* genoemd.

Zij redeneren als volgt. Het Joodse volk (Israël) is (ook nu nog steeds) het beeld van de edele olijfboom. Zie ook Deel 1 van deze studie. Hoewel zij Jezus hebben verworpen, heeft God hen niet verworpen (Rom. 11:1-2; 1 Sam. 12:22; Ps. 94:14; Jes. 54:4-8). Want de genadegiften aan Israël en de roeping Gods van Israël zijn immers onberouwelijk!

Er is dus maar één edele olijfboom, namelijk Israël. Er zijn er geen twee!

Jezus Christus is de wortel van deze edele olijfboom (Jes. 11:1-2; 53:2). De individuele takken van de edele olijfboom zijn de leden van het Joodse volk, waarvan er door hun ongeloof in Jezus helaas velen zijn afgesneden (Rom. 11:17,19-21).

Er is ook een wilde, onvruchtbare olijfboom, namelijk de heidenvolkeren (Rom. 11:17). Vele takken van deze wilde, onvruchtbare olijfboom zijn echter, tengevolge van hun zaligmakende geloof in het Bloed van Jezus, ingeënt in de edele olijfboom Israël op de plaats van die afgesneden takken (Rom. 11:17-24).

De in Jezus gelovende en wedergeboren heidenen maken daarmee nu deel uit van de edele olijfboom. Zij mogen nu de levenssappen onttrekken aan de wortels van deze boom (Jezus), opdat zij in Jezus kunnen groeien en vruchten voortbrengen. Zij maken nu deel uit van Gods volk. Zij maken nu deel uit van Israël.

De gelovige heidenen zijn dus niet een nieuw Israël, zoals de Vervangingstheologie leert! En ook de Joodse christenen en de christenen uit de heidenen tesamen zijn niet een nieuw Israël! Toen God Israël uitverkoos en hen Zijn volk maakte en hen Zijn Woord gaf, was er één edele olijfboom. Helaas volhardde het merendeel van Israël in zonde, hetgeen culmineerde in de verwerping van de Messias, de Here Jezus Christus. Toen kapte God al de ongelovige takken van de boom af. Met uitzondering van de toch nog duizenden Joden, die Jezus wél als hun persoonlijke Heiland en Messias hadden aangenomen. De edele olijfboom Israël bleef dus in stand, hoewel het een bijna kale boom was geworden. Israël is dan ook voor eeuwig de Bruid van God (Hos. 2:18-19).

Maar het grote wonder voor de gelovige heidenen, die Jezus aanvaardden, was dat God hen inentte in de edele olijfboom. Nu zijn zij tot de edele olijfboom Israël gaan behoren en mogen nu ook deel van de Bruid uitmaken.

Maar eens, als de Joden tot bekering in Jezus komen, zal God de afgebroken Joodse takken weer in de edele olijfboom enten (Rom. 11:23-24). Hij zal de afgesneden takken tot leven brengen en uiteindelijk terug plaatsen (Ezech. 37:1-14). Hoewel het overgrote deel van de Joden nog verhard is en in een diepe, geestelijke slaap verzonken (Rom. 11:7,8,25), heeft God hiermee reeds een aanvang gemaakt. Want reeds nu in deze tijd beginnen Joden Jezus aan te nemen.

Maar welk proces zal God gebruiken? Ook hierover kunnen we in Rom. 11 lezen. Door vele eeuwen van vreselijke vervolgingen van de Joden, met name door de christenen (hoewel ook door de moslims), is er geen enkele gemeenschap meer met de christenen. Er heerst nog slechts wantrouwen. Maar toch zal er volgens de apostel Paulus een wederzijdse toenadering komen tussen Joden en ware kinderen Gods. Want Rom. 11:11 zegt, dat de gelovigen uit de heidenen de Joden tot een geestelijke jalouzie zullen brengen, waarna ook de Joden de Here Jezus zullen aannemen. En in Rom. 11:30-32 roept Paulus deze ware christenen op om barmhartigheid te betrachten aan het Joodse volk. Dus voor hen te bidden en hen te ondersteunen. God is barmhartig geweest voor de gelovigen uit de heidenen, maar Hij wil óók de nu nog ongelovige Joden barmhartigheid kunnen verlenen. Dan zullen ook zij Jezus aannemen en zal God hen opnieuw enten in die edele olijfboom. Het uiteindelijke resultaat zal een prachtige, edele olijfboom zijn, waarvan Joden en heidenen deel uitmaken. Maar het is nog steeds dezelfde oude, edele olijfboom Israël.

Paulus waarschuwt overigens de gelovige heidenen om niet hoogmoedig te worden en zich te verheffen boven de afgebroken Joodse takken (Rom. 11:18-22). God kan immers ook de ingeënte, wilde takken weer afsnijden. Daarnaast worden de takken gedragen door de wortel. Met andere woorden de wilde takken worden gedragen door de boom (Israël), welke gefundeerd is op de wortel (Jezus). Maar ook is God machtig om de afgebroken, edele takken weer in te enten en Hij zal dat ook doen. Er past ons dus geen enkele hoogmoed, maar slechts nederigheid en dankbaarheid aan God en aan Zijn volk Israël, dat onze Heiland Jezus heeft voortgebracht. De boom is belangrijker dan de tak!

De Ultrabedelingen-theologie

Deze nieuwe lering van dr. E.W. Bullinger wordt onder andere verbreid via de voetnoten van de Companion Bible. De bekende Stichting Morgenrood zou zich volgens Johan Th. Bos (het Zoeklicht van 3 mei 2003) langzamerhand achter deze lering scharen.

Men leert onder andere dat vier evangeliën géén boodschap voor de Gemeente bevatten omdat zij geheel Joods van oorsprong zijn. Ook het gehele Nieuwe Verbond zou alléén voor Israël zijn bedoeld en niet voor de Gemeente. Van de boeken van het Nieuwe Testament zouden er slechts enkele voor de Gemeente van belang zijn. De waterdoop en het heilig Avondmaal zouden alléén voor de Joden zijn bestemd, terwijl het Lichaam van Christus een heel ander lichaam zou zijn dan de Bruid van het Lam, die Joods zou zijn. Overigens neemt men nog tal van andere vreemde standpunten in.

De ultrabedelingen-theologie overwaardeert n.m.m. de (overigens centrale) plaats van Israël en minimaliseert de plaats van de Gemeente. Volgens de Olijfboomtheologie worden Joden en heidenen juist tot één lichaam gevormd. Ik denk, dat deze theologie als een te verwerpen dwaallering kan worden beschouwd en zal er verder geen aandacht meer aan besteden.

Evaluatie

De Hervormde-theologie en de Vervangingsleer zijn naar mijn mening thans niet meer schriftuurlijk te onderbouwen. Inmiddels heeft de Heilige Geest met zodanig veel Licht op de eindtijdgebeurtenissen geschreven, en zijn er ook zoveel oude profetieën tot vervulling

gekomen, dat Gods uitverkiezing van het volk Israël en haar centrale rol niet meer kunnen worden ontkend, noch genegeerd.

Israël heeft zowel een nationale als een geestelijke toekomst. Leest u bijvoorbeeld de twee studies “[BALLINGSCHAP EN HERSTEL van Israël \(1 en 2\)](#)”, welke u eveneens op deze website zult kunnen vinden. God gaf aan Israël de opdracht om een voorbeeld te zijn voor andere volkeren, zodat deze Gods grootheid zouden leren kennen (Deut. 4:1-8; Matt. 5:13-16). Israël moet als Gods knecht het aan hen gegeven Woord uitdragen (Rom. 3:1-2), Gods getuige zijn en vertellen dat er buiten God geen andere God is (Jes. 43:10-13; 44:8). Aan Israël gaf God de woorden en openbaringen Gods, de heerlijkheid, de beloften en de verbonden, en óók de Messias (Rom. 9:4-5). Opdat alle volkeren op aarde via Israël Gods Heil zouden leren kennen (Ps. 67:2-3; Jes. 2:3 en Zach. 8:20-23).

Gods beloften aan het Joodse volk zijn onberouwelijk en Hij zal deze spoedig vervullen. God heeft Zijn volk Israël niet verworpen (Rom. 11:1-2). De heerlijke beloften van herstel voor Israël in de eindtijd blijven bestemd voor Israël (Rom. 9:4) en zijn niet overgegaan op de kerk, hoewel de Gemeente uit genade er wel deel aan mag hebben. Het volk Israël heeft haar plaats in Gods plan behouden. Desalniettemin is Israël tijdelijk verblind (Rom. 11:25). Deze verblindheid blijft bestaan totdat Israël zich bekeert tot Jezus (Rom. 11:25-26).

Broeders en zusters, het feit dat de Vervangingsleer nog steeds wordt aangehangen, is naar mijn mening ondermeer een gevolg van het steeds maar weer “vergeestelijken” van hetgeen in de bijbel over Israël staat geschreven. Dat de theorie dat Israël zou zijn vervangen door de kerk reeds op voorhand niet juist kan zijn, blijkt uit het feit dat de apostelen tientallen malen in het Nieuwe Testament het woord “Israël” in de letterlijke zin van het woord gebruiken. En als zij over Jeruzalem spreken, bedoelen ze het aardse Jeruzalem, tenzij er uitdrukkelijk geschreven staat het hemelse of het nieuwe Jeruzalem. In het Nieuwe Testament staan de Joden, de Grieken (heidenen) en de Gemeente naast elkaar (1 Cor. 10:32).

Maar hoewel Israël en heidenen ieder een verschillende weg bewandelen, zoals ook elk mens een individuele weg volgt, zullen straks in de toekomst Israël en de Gemeente één worden in Christus (Efez. 2:11-22).

Velen vragen zich inmiddels af of ook de Tijdsbedelingen-theologie wel geheel bijbels is! Wie objectief naar de tijden kijkt waarin God met de mensen handelde, vanaf Adam tot nu toe, zal zeer zeker een aantal verschillende tijdperken onderscheiden. Men kan er niet om heen, dat God bijvoorbeeld tót de kruisdood van Jezus ogenschijnlijk uitsluitend met de Joden handelde en dat pas daarna Zijn aandacht schijnbaar uitsluitend op de Gemeente is gericht.

Echter, de zeer vergaande gevolgen van en getrokken conclusies uit de verschillende te onderscheiden tijdsperioden door de bedelingenbeweging zijn zeker niet altijd voor honderd procent schriftuurlijk te onderbouwen. Deze gaan naar mijn mening vaak véél te ver en gaan ook voorbij aan Gods soevereiniteit. God handelt zoals Hij wil en op Zijn tijd! Er is dan ook kritiek op het eindtijdscenario uit de bedelingenleer, omdat de eindtijdprofetieën in feite met de bijbel in de hand nog allerlei mogelijke, andere scenario’s open laten. Men mag niet uit het oog verliezen, dat de visioenen die Daniël over de eindtijd ontving, tót de tijd van het einde toegesloten en verzegeld zullen zijn (Dan. 12:4,9). Niemand kan en mag pretenderen alles reeds te weten en de volledige openbaring van Gods Geest te kennen.

Daarnaast heeft de strakke tijdsindeling aan de hand van de leer der bedelingen tot gevolg, dat er door sommige aanhangers het onjuiste standpunt wordt ingenomen, dat Israël voor God geheel zou hebben afgedaan en zou zijn vervangen door de Gemeente. Ook het standpunt, dat God pas tijdens de verdrukkingen Zich weer met Israël zal bemoeien (nadat de Gemeente reeds is opgenomen), is aan kritiek onderhevig. Dit standpunt kan wel bijbels worden onderbouwd met behulp van Dan. 9:27, maar zeker niet worden bewezen.

God heeft het Joodse volk verkozen op etnische voorwaarden, namelijk het Jood-zijn, teneinde alle volkeren (heidenvolkeren én Joden) te redden van het eeuwige verderf. God

koos Israël uit om dit doel te bereiken, om Zijn knecht te zijn, om Jezus voort te brengen en om in de eindtijd het Woord te verkondigen, kortom om tot het goddelijk herstel van de gevallen schepping te komen in het 1000-jarige Vrederijk. Dit zijn Gods aardse beloften voor het etnische volk Israël, die toch ook weer uiterst geestelijk zijn en alleen tot vervulling kunnen komen als Israël Jezus als Verlosser heeft aanvaard. Door deze aanvaarding vallen hen dan ook de hemelse beloften ten deel.

De Gemeente heeft inderdaad hemelse beloften ontvangen. Maar de Gemeente bestaat uit zowel gelovigen uit de heidenen als gelovigen uit de Joden. De uiteindelijke zaligheid (een hemelse belofte) is zowel voor de heidenen als voor de Jood uitsluitend in Christus te vinden. En zo mag de Gemeente bijvoorbeeld door Gods oneindige genade nóg een hemelse belofte ontvangen en de Bruid van Christus worden.

De Gemeente, de Bruid van Christus, heeft ook aardse beloften ontvangen. Want God zal in alle aardse behoeften heerlijk voorzien. En straks mag zij met Christus tijdens het Koninkrijk de heidenen regeren (Openb. 2:26-27). Joden en heidenen die Jezus Christus aannemen, zullen behoren tot de Gemeente.

Broeders en zusters, het etnische, uitverkoren volk Israël heeft inderdaad uitsluitend beloften voor deze aarde ontvangen. Maar het waren wél beloften verbonden met geestelijk niveau. Men zal tot het ware zaad van Abraham moeten kunnen worden gerekend (Rom. 2:29; 9:6-8). Vanuit Israël zal de gehele wereld worden geregeerd. Het volk Israël zal de leidende wereldnatie zijn, waarvan Jezus Koning is. Dan zal Israël het Woord verkondigen, om uiteindelijk zo veel mogelijk mensen tot Jezus te brengen. De hemel zal in deze heerlijke tijd van het Koninkrijk als het ware op de aarde nedergedaald! Daarná zal overigens een nieuwe hemel, een nieuwe aarde en een Nieuw Jeruzalem komen (Openb. 21:1-2).

De Olijfboom-theologie kan ik onderschrijven. Ik wil daarbij wél twee kanttekeningen maken:

1. Niet elke Jood is een Jood (Rom. 2:29) en niet elke uit Israël geborene, is een Israëliet (Rom. 9:6-8). Slechts zij die besneden zijn van hart in de geest en die Jezus hebben aangenomen (uit Izaäk verwekt) worden tot het ware zaad van Abraham gerekend.
2. De aandacht van de christenen uit de heidenen voor de persoonlijke heiligmaking mag niet verslappen, doordat men zich alleen maar en uitsluitend op Israël focust. Die indruk wordt in ieder geval gewekt door veel groeperingen van christenen, die zich achter Israël scharen.

De christenen moeten bidden voor Israël en zich met woord en daad achter Israël scharen. Doch nooit mogen persoonlijke heiligmaking en de evangelisatie van de ongelovige wereldlingen worden verwaarloosd. En nooit mag uit het oog worden verloren, dat ook de Joden, dat ook Israël, de Heer Jezus zullen moeten aannemen teneinde gered te worden. Jezus stierf ook voor hen! Dán pas kunnen de Joden de door God toebedeelde taken (wereld-evangelisatie) op zich nemen.

Israël én de gelovigen heidenen zullen straks samen in Jezus deel uitmaken van één olijfboom. Joodse gelovigen als de oorspronkelijke, edele takken en gelovige heidenen als de ingeënte, wilde takken. Joden en heidenen zullen deel uitmaken van één Lichaam, namelijk het Lichaam van Christus (Efez. 1:5,10; 2:11-22; 3:1-11). Er is voor God geen onderscheid tussen de gelovige Jood en de gelovige heiden (Hand. 15:9). Hij heeft beiden bestemd om één volk te worden, die samen God aanbidden en waarbij de scheidsmuur tussen hen volkomen is afgebroken. Gods bestemming van Israël en de Gemeente loopt niet uiteen en Zijn beloften zijn niet gesplitst. Hij zoekt voor Zichzelf een Bruid uit Joden en heidenen.

Broeders en zusters, moge Jezus u deze week rijkelijk zegenen.

(wordt vervolgd)